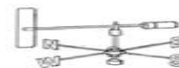

MAMLAKA YA HALI YA HEWA TANZANIA

JARIDA LA HALI YA HEWA KILIMO

Na.22. Msimu wa Kilimo 2023/24

Tathmini ya Mei 1-10, 2024 na Matazamia kwa Kipindi cha Mei 11-20, 2024

MUHTASARI

- Hali ya mvua na upepo mkali katika maeneo ya ukanda wa pwani iliathiri mazao kwa baadhi ya maeneo hususan katika mikoa ya Mtwara na Lindi.
- Mvua inayotarajiwa katika baadhi ya maeneo ya pwani ya kaskazini inaweza kuathiri ukuaji wa mazao kutokana na hali ya unyevunyevu wa udongo kupita kiasi na kutuama kwa maji mashambani.
- Wakulima, wafugaji, na wavuvi wanashauriwa kuendelea kufuatilia kwa ukaribu hali ya mazao, mifugo na shughuli za uvuvi ili kuweza

MIFUMO YA HALI YA HEWA KATIKA KIPINDI CHA MEI 1-10, 2024

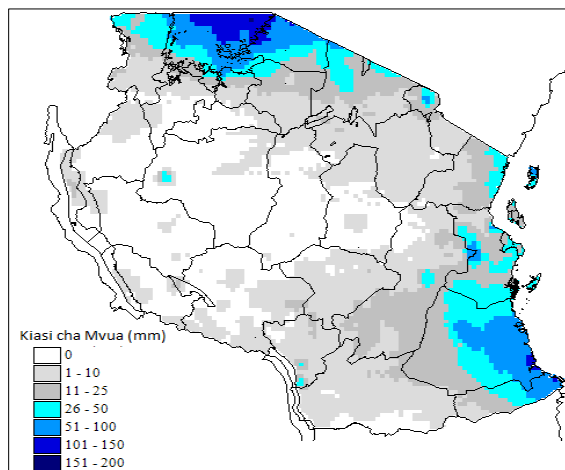
Migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kusini mwa dunia (St. Helena na Mascarene) iliimarika kidogo wakati ile iliyopo kaskazini mwa dunia (Azores na Siberian) ilipungua nguvu. Hali hii ilisababisha ukanda mvua (ITCZ) kusogea kaskazini na kuwepo katika baadhi ya maeneo ya ukanda wa ziwa Victoria.

Joto la bahari katika eneo la kusini magharibi mwa Bahari ya Hindi lilikuwa la juu ya wastani. Hali hii ilisababisha kutokea kwa migandamizo midogo ya hewa kwenye eneo la kusini magharibi mwa bahari ya Hindi ambayo iliimarisha mifumo isababishayo mvua katika maeneo ya ukanda wa pwani na maeneo jirani. Kimbunga "HIDAYA" ni miongoni mwa migandamizo midogo ya hewa iliyosababisha mvua kubwa na vipindi vya upepo mkali katika maeneo ya ukanda wa pwani.

Viashiria vilivyotajwa hapo juu vilipelekea kuwepo kwa vipindi vya mvua zilizoambatana na ngurumo za radi katika maeneo ya ukanda wa ziwa Viktoria, magharibi, nyanda za juu kusini magharibi, maeneo ya nyanda za juu kaskazini mashariki na katika maeneo ya ukanda wa Pwani. Maeneo ya ukanda wa kati na kusini yalikuwa makavu kwa ujumla.

TATHMINI YA MVUA KATIKA KIPINDI CHA MEI 1-10, 2024

Katika kipindi hiki, maeneo mengi nchini yalipata mvua chini ya milimita (mm) 25. Hata hivyo uwepo wa kimbunga 'HIDAYA' ulisababisha kiasi cha mvua kilichopimwa ndani ya siku kumi katika ukanda wa pwani hususan mkoa wa Lindi na Mtwara kufikia kiasi cha mm 51 hadi 150. Aidha, maeneo mengi ya kanda ya kati, magharibi na nyanda za juu kusini magharibi yalikuwa makavu kwa ujumla kama inavyoonekana kwenye Kielelezo.

Kielelezo 1: Kiasi cha mvua kwa siku kumi kwa kipindi cha Mei 1-10, 2024

TATHMINI YA HALI YA KILIMO KATIKA KIPINDI CHA MEI 1-10, 2024

Katika dikadi hii, mvua zilizonyesha katika maeneo machache zilisaidia ukuaji na maendeleo ya mazao. Hata hivyo, hali ya mvua na upepo katika maeneo ya ukanda wa pwani iliathiri mazao kwa baadhi ya maeneo.

Maeneo yanayopata mvua za Masika, mahindi yapo katika hatua ya kukua isipokuwa katika maeneo ya ukanda wa ziwa Victoria ambako mahindi yapo katika hatua ya kukomaa.

Katika maeneo yanayopata mvua za Msimu, mahindi yapo katika hatua ya kukomaa.

Zao la alizeti lipo hatua ya kukomaa katika mikoa ya Singida na Dodoma, na katika mikoa wa Morogoro lipo hatua ya kutoa maua.

Zao la mpunga lipo katika hatua ya kukomaa na kukauka hususan kwa maeneo ya mikoa ya Rukwa, Tabora, Mbeya, Shinyanga, Mwanza na Morogoro na baadhi ya wakulima waliendelea na uvunaji wa zao hilo.

Maji na malisho kwa ajili ya mifugo na wanyama yalikuwa ya kutosha katika maeneo mengi nchini.

**HALI YA MAJI KATIKA KIPINDI CHA
MEI 1-10, 2024**

**HALI YA HEWA KILIMO:
MATARAJIO NA USHAURI KATIKA KIPINDI
CHA MEI 11-20, 2024**

Kwa ujumla kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mabonde kimeendelea kuongezeka kutokana na mvua zinazoendelea katika baadhi ya maeneo.

Mvua zinazotarajiwa kunyesha katika maeneo machache nchini zitasaidia kuongeza unyevunyevu katika udongo ambao utasaidia katika ukuaji na maendeleo ya mazao.

**MIFUMO YA HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA
KATIKA KIPINDI CHA MEI 11-20, 2024**

Hata hivyo, mvua inayotarajiwa katika baadhi ya maeneo ya pwani ya kaskazini inaweza kuathiri ukuaji wa mazao kutokana na hali ya unyevunyevu wa udongo kupita kiasi na kutuama kwa maji mashambani. Wakulima wa maeneo hayo kwa kushauriana na maofisa ugani wanashauriwa kuchukua hatua stahiki za kudhibiti maji kutuama shambani na milipuko ya wadudu na magonjwa.

Migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kusini mwa dunia inatarajiwa kuimarika wakati ile iliyopo kaskazini mwa dunia inatarajiwa kupungua nguvu. Hali hii inatarajiwa kusababisha ukanda mvua (ITCZ) kusogea kaskazini na kuwepo katika baadhi ya maeneo ya ukanda wa ziwa Victoria na magharibi mwa nchi.

Hali ya ukavu inayotarajiwa katika mikoa ya kanda ya kati (Dodoma na Singida) itasaidia kukomaa na kukauka kwa mazao hususan mahindi na alizeti.

Joto la bahari katika eneo la mashariki mwa Bahari ya Hindi linatarajiwa kuwa chini kidogo ya wastani wakati lile la magharibi mwa Bahari ya Hindi linatarajiwa kuwa la juu ya wastani. Hali hii inatarajiwa kusababisha vipindi vya mvua nyepesi katika maeneo ya ukanda wa pwani na maeneo jirani.

Kwa ujumla, wakulima wanashauriwa kufuatilia kwa ukaribu hali ya mazao ili kuweza kukabiliana na athari zinazoweza kujitokeza kutokana na hali ya hewa inayotarajiwa, milipuko ya wadudu waharibifu na magonjwa ya mimea pale vitakapojitokeza huku wakipata ushauri kutoka kwa maafisa kilimo katika maeneo yao.

**HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA
KIPINDI CHA MEI 11-20, 2024,**

Wavuvi wanashauriwa kuimarisha miundombinu ya mabwawa ya ufugaji samaki, pia kuendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku, hususan kwenye bahari ya Hindi na Maziwa Makuu ili kufanya maamuzi ya wakati muafaka wa kwenda kuvua kuepuka athari za upepo mkali.

Maeneo ya ukanda wa Ziwa Victoria (mikoa ya Kagera, Geita, Shinyanga, Mwanza, Simiyu na Mara) na mikoa ya magharibi mwa nchi (mikoa ya Kigoma, Katavi na Tabora) yanatarajiwa kuwa na mvua zitatoambatana na ngurumo za radi katika maeneo machache. Nyanda za juu kusini magharibi (mikoa ya Rukwa, Songwe, Mbeya, Njombe na Iringa) zinatarajiwa kuwa na mvua katika maeneo machache hasa yale yenye miinuko.

Wafugaji wanashauriwa kuhifadhi majani ya kutosha na kuvuna maji ya mvua kwa ajili ya matumizi ya baadae.

**HALI YA MAJI INAYOTARAJIWA KATIKA
KIPINDI CHA MEI 11-20, 2024**

Pwani ya kaskazini (mikoa ya Tanga, maeneo ya kaskazini mwa Morogoro, Pwani, na Dar es Salaam vikiwemo visiwa vya Unguja na Pemba) pamoja pwani ya kusini (mikoa ya Mtwara na Lindi) inatarajiwa kuwa na mvua na ngurumo za radi katika baadhi ya maeneo.

Kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mto hususan kwenye maeneo ya pwani vinatarajiwa kuendelea kuongezeka kutokana na mvua zinazotarajiwa.

Maeneo ya nyanda za juu kaskazini mashariki (mikoa ya Arusha, Manyara, na Kilimanjaro) yanatarajiwa kuwa na mvua nyepesi katika maeneo machache.

Kanda ya kati (mikoa ya Dodoma na Singida) na kanda ya kusini (mikoa wa Ruvuma na maeneo ya kusini mwa mkoa wa Morogoro) inatarajiwa kuwa na hali ya ukavu kwa ujumla.